

Сучасні проблеми цивільно-правової відповідальності

07 лютого 2025 року

м. Харків

Матеріали XXIII науково-практичної конференції,
присвяченої 103-й річниці з дня народження доктора юридичних наук,
професора, члена-кореспондента АН УРСР, ректора Харківського
юридичного інституту (1962–1987 рр.) В. П. Маслова

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ,
ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЦИВІЛІСТИЧНА ПЛАТФОРМА»

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНО- ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

**Матеріали XXIII науково-практичної конференції,
присвяченої 103-й річниці з дня народження
доктора юридичних наук, професора,
члена-кореспондента АН УРСР, ректора
Харківського юридичного інституту (1962–1987 рр.)
В. П. Маслова**

(Харків, 7 лютого 2025 рік)

Харків
«ЕКУС»
2025

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
рішенням кафедри цивільного права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 8 від 27 січня 2025 року)*

Організаційний комітет конференції

Гетьман А. П. – доктор юридичних наук, професор, ректор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, академік НАПрН України (голова оргкомітету конференції);

Журавель В. А. – доктор юридичних наук, професор, в. о. президента НАПрН України, академік НАПрН України (заступник голови оргкомітету конференції);

Лученко Д. В. – доктор юридичних наук, професор, проректор з наукової роботи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (член оргкомітету конференції);

Спасибо-Фатєєва І. В. – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, член-кореспондент НАПрН України (член оргкомітету конференції);

Яроцький В. Л. – доктор юридичних наук, професор, в. о. завідувача кафедри цивільно-правової політики, права інтелектуальної власності та інновацій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, член-кореспондент НАПрН України (член оргкомітету конференції);

Ходико Ю. Є. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (член оргкомітету конференції)

Донець А. Г. – кандидат юридичних наук, асистент кафедри цивільного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (секретар конференції)

© Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2025

© Національна академія правових наук України, 2025

© Громадська організація «Цивілістична платформа»

© Вид-во «ЕКУС», 2025

В. П. Маслов, ректор Харківського юридичного
інституту (нині – Національний юридичний
університет імені Ярослава Мудрого)
у 1962–1987 роках

4. Гражданское право. Том 2. Вещное право. Обязательственное право: Учебник для вузов (академический курс) / Отв. ред. М. К. Сулейменов. – Алматы.
5. Сулейменов М. К. Норма гражданского права: от принятия до прекращения действия. URL: https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=38583100&pos=6; – 106#pos=6; – 106

Никифорак В. М.,
кандидат юридичних наук, доцент
доцент кафедри приватного права
Чернівецького національного
університету
ім. Ю. Федьковича

СТРАХУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АДВОКАТА

Страховання професійної відповідальності є досить молодим видом страхування в Україні. Поява цього виду страхування була обумовлена конкретними чинниками, серед яких найвагомішим є відсутність дієвого, законодавчо закріпленого механізму відшкодування шкоди, завданої фізичним та юридичним особам суб'єктами професійної діяльності при наданні ними послуг. Зокрема, мова йде про юристів (адвокатів, нотаріусів), арбітражних керуючих, лікарів, аудиторів, ріелтерів, брокерів, експертів та оцінювачів, державних реєстраторів охоронців, архітекторів тощо, недостатня кваліфікація, помилки та упущення яких внаслідок необачності чи недбалості можуть спричинити шкоду клієнтові. На жаль, станом на сьогодні Закон України «Про страхування» від 18 листопада 2021 року серед класів страхування взагалі не передбачає страхування професійної відповідальності [1, Ст.4]. Єдиним нормативно врегульованим в Україні є страхування цивільно-правової (в нашому розумінні професійної) відповідальності приватного нотаріуса. Натомість страхування професійної відповідальності адвоката законодавцем повністю залишено без уваги. Така ситуація, на нашу думку, суперечить цілям та завданням євроінтеграційних процесів, до яких активно залучена Україна, оскільки у Європі страхування цивільно-правової (професійної)

відповідальності адвоката не те що є нормативно врегульованим, а взагалі здійснюється в обов'язковій формі (при цьому, ще в 2004 році мінімальна сума страхового покриття складала сто тисяч євро) [8]. Так, відповідно до результатів проведеного Радою адвокатів та юридичних товариств Європи опитування, ще станом на 2014 рік більшість європейських країн мали обов'язкове страхування професійної відповідальності адвоката, за винятком Греції, Латвії, Іспанії та Мальти [7]. Враховуючи вище викладені обставини та факти, актуальність теми дослідження не викликає сумнівів.

Аналізуючи ступінь наукової дослідженості теми відзначимо, що проблемі страхування професійної відповідальності загалом та страхуванню професійної відповідальності адвоката зокрема, на нашу думку, не було приділено достатньої уваги зі сторони вчених-юристів. Зокрема, окремим аспектам досліджуваної теми свої праці присвятили Ю. Заїкіна, С. Осадець, Л. Чекмарьова, В. Заборовський, В. Манзюк, К. Кармазіна, М. Фурсова та інші.

Перш ніж розпочати аналіз сутності досліджуваного нами виду страхування, вважаємо за доцільне зупинитися на такому дискусійному питанні як необхідність запровадження в Україні добровільного чи обов'язкового страхування професійної відповідальності адвоката. Значна частина науковців є прихильниками обов'язковості даного виду страхування, зазначаючи, що воно спрямоване на захист майнових інтересів не лише адвоката, але й його клієнта (клієнтів). Так, до прикладу, В. В. Заборовський переконаний, що введення обов'язкового страхування професійної відповідальності адвоката «створить необхідні гарантії платоспроможності для адвокатів в разі притягнення їх до цивільно-правової відповідальності за ненавмисне порушення угоди про надання юридичної допомоги, а також гарантії їх довірителям, адже забезпечить можливість отримання страхового відшкодування при настанні страхового випадку, пов'язаного з порушенням з боку адвоката» [2, с.195].

Не слід забувати й про те, що навіть при обов'язковій формі досліджуваного виду страхування майнові інтереси адвокатів також виявляються належним чином захищені з боку страхової компанії, адже страхуючи потенційний ризик цивільно-правової відповідальності перед клієнтами, адвокат отримує від страховика гарантію повного чи часткового (в будь якому разі в межах страхової суми, визначеної договором

страхування) відшкодування тих збитків, яких адвокат ненавмисно завдасть своїм клієнтам. Таким чином, завдяки наявності договору страхування, разі настання страхового випадку адвокат збереже своє фінансове становище.

Наразі в Україні адвокати на власний розсуд визначають потребу (а частіше – не знаходять такої потреби) в страхуванні своєї професійної відповідальності. Таким чином, «адвокат, що практикує в Україні, на тепер має право, але не зобов'язаний страхувати свою професійну відповідальність за заподіяну шкоду. Зазначена ситуація призводить до того, що страхові договори професійної відповідальності адвокатів укладаються в Україні на підставі загальних правил страхування, розроблених власне страховими компаніями без урахування особливостей адвокатської діяльності» [3, с.66]. Оскільки відповідальність адвокатів є значною, виникає загальна проблема страхування адвокатського ризику [4, с.27].

У своєму дисертаційному дослідженні на тему «Страхування професійної відповідальності адвоката» Л. Ю. Чекмарьова вказала, що «на теперішній час в Україні вже розпочалися нормотворчі процеси щодо розвитку страхування професійної відповідальності адвоката. Було розроблено Проект «Моделі страхування професійної відповідальності адвокатів в Україні», в якому зазначається, що страхування професійної відповідальності покриває будь-яку діяльність у межах юридичної професії, враховуючи завдані клієнтові чи третій стороні грошові збитки адвокатом через помилку або недбалість при виконанні професійних обов'язків» [6, с.61].

Щоправда наведений автором Проект був розроблений ще у травні 2015 року і на жаль в подальшому не отримав свого розвитку, однак визнаємо, що його положення дійсно потребують нормативного закріплення, хоча із відповідними змінами із врахуванням реалій сьогодення. Так, до прикладу, у Проекті «Моделі страхування професійної відповідальності адвокатів в Україні» зазначено, що «страхування професійної відповідальності покриває будь-яку діяльність у межах правничої професії, включаючи завдані клієнту чи третій стороні грошові збитки адвокатом через помилку або недбалість при виконанні професійних обов'язків. Страхування професійної відповідальності не покриває кримінальні дії, включаючи шахрайство, крадіжку та привласнення коштів» [5]. Разом з тим, вказаний проект містить пропо-

зиції щодо запровадження надзвичайно мізерних, як на нашу думку, лімітів страхового покриття, адже пропонується «мінімальне покриття страхування, яке спочатку має бути зовсім незначним (напр., 10 000 грн. за одну скаргу, 20 000 грн. загалом на рік) та збільшуватися кожного наступного року» [5].

Як наслідок наведеного в Україні маємо ситуацію, за якої кожен адвокат самостійно для себе вирішує питання про укладення договору страхування своєї цивільно-правової (професійної) відповідальності, що на практиці відбувається на жаль вкрай рідко. Тому, «незадоволений діями адвоката (а частіше – просто результатом у справі) вітчизняний клієнт, як правило, вимагає у адвоката повернення йому всієї чи частини суми вже сплаченого гонорару в позасудовому порядку. Якщо адвокат таку вимогу клієнта не виконує, у останнього є можливість ініціювати притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності» [3, с.68]. Однак така процедура жодним чином не вирішить майнових проблем клієнта, які в свою чергу могли б бути повноцінно вирішені при наявності поліса страхування професійної відповідальності адвоката.

Як висновок відзначимо, що Україна як правова та демократична держава очевидно потребує запровадження інституту страхування цивільно-правової (професійної) відповідальності адвокатів. Зрозуміло, що спочатку де повинно бути добровільне, але нормативно врегульоване страхування, проте з часом, до прикладу протягом п'яти років, повинно бути запроваджене обов'язкове страхування. Останнє в свою чергу безумовно сприятиме якісному розвитку адвокатської професії, а від цього напряму залежатиме й стан дотримання прав, свобод та законних інтересів їх клієнтів – фізичних та юридичних осіб.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про страхування» від 18.11.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
2. Заборовський В. В. Страхування цивільно-правової відповідальності адвокатів в Україні: обов'язкове чи добровільне? Науковий вісник Ужгородського національного університету, 2017. Серія Право. Випуск 43. Том 2. С.194–198.
3. Кармазіна К. Ю., Фурсова М. Ю. Страхування адвокатської діяльності в Україні: бути чи не бути? Правова держава. 2018. №3. С.65–72.

4. Облоवाцька Н. О. Страхування професійної відповідальності адвокатів України. Адвокат. 2010. № 9 (120). С.26–30.
5. Проект «Моделі страхування професійної відповідальності адвокатів в Україні». 2015. URL: <https://unba.org.ua/assets/uploads/news/post-relis/2015.05.18-roundtable-strahuvannya-project-resume.pdf>
6. Чекмарьова Л. Ю. Страхування професійної відповідальності адвоката. Дис. на здобуття наукового ступеня к.ю.н. Національний університет «Одеська юридична академія», Одеса, 2021. 210 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/38e22562-cbde-49ab-9451-5fb89ab9ad1e/content>
7. IBA International Principles on Professional Indemnity Insurance for the Legal Profession Adopted on 3 November 2022 by the International Bar Association. URL: <https://www.ibanet.org/document?id=IBA-International-Principles-on-Professional-Indemnity-Insurance-for-the-Legal-Profession>
8. Minimum standards for European Lawyers' Professional Indemnity Insurance. Council of Bars and Law Societies of Europe. 2004. URL: https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/INSURANCE/INS_Conferences/INS_20040130_Paris_Facilitating_PII_for_European_Lawyers/EN_INS_20040130_minimum-standards.pdf

Отцевич Є. Ю.,
здобувач вищої освіти
ступеня доктора філософії
Інституту правотворчості та
науково-правових експертиз
Національної академії наук України

СПІВВІДНОШЕННЯ ПРОЦЕНТІВ ТА ЗБИТКІВ ЯК ЗАХОДІВ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ГРОШОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Порушення грошових зобов'язань тягне для боржника низку негативних правових наслідків у вигляді застосування різних заходів цивільно-правової відповідальності. Одним із таких правових наслідків є сплата процентів річних від простроченої суми, можливість стягнення яких передбачена положеннями ч. 2 ст. 625 ЦК України.

ЗМІСТ

Гетьман А. П.	
ПАМ'ЯТІ ВАСИЛЯ ПИЛИПОВИЧА МАСЛОВА.....	4
Баранкова В. В.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НОТАРІУСА	7
Біляєв О. О.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВИ В СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ	11
Бірюков О. М.	
СОЛІДАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У БАНКРУТСТВІ: НАУКОВА ПРОБЛЕМА ЧИ ПОМИЛКА ЗАКОНДАВЦЯ?	14
Боднар Т. В.	
ОСОБЛИВОСТІ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СТОРИН КОМЕРЦІЙНИХ ДОГОВОРІВ З ПУБЛІЧНИМ ІНТЕРЕСОМ.....	17
Boldova S.	
NON BIS IN IDEM IN INTELLECTUAL PROPERTY LAW: LIMITS TO CUMULATIVE COPYRIGHT AND TRADEMARK PROTECTION.....	21
Брянкін А. С.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ	25
Бутирська І. А.	
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АРБИТРАЖНОГО КЕРУЮЧОГО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	30
Височин Д. О.	
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВ НА ТОРГОВЕЛЬНУ МАРКУ ПРИ ПЕРЕМІЩЕННІ ТОВАРІВ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН...33	
Вінтоняк Н. Д.	
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КОРПОРАТИВНОГО СЕКРЕТАРЯ	37
Галантич М. К.	
ВИСЕЛЕННЯ БЕЗ НАДАННЯ ІНШОГО ПОСТІЙНОГО ЖИЛОГО ПРИМІЩЕННЯ, ЯК ЗАСІБ ЦИВІЛЬНО ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	41
Гетьманцева Н. Д., Процьків Н. М.	
ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БЕЗ ВИНИ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ.....	46
Гнатів О. М.	
НЕВИКОНАННЯ ПУБЛІЧНИХ ОБОВ'ЯЗКІВ ДЕРЖАВОЮ ЯК ПІДСТАВА ВІДШКОДУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ.....	49

Головій Т. Ю.	
ЗАСТОСУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ВИКУПУ В КОНТЕКСТІ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	51
Гудима-Підвербецька М. М.	
СУБСИДІАРНА ВІДПОВІДАЛЬНОСТЬ ЧИ СУБСИДІАРНЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ?	54
Гужва А. М.	
ВІДПОВІДАЛЬНОСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ НЕГАТИВНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	59
Донець А. Г.	
ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ДОГОВОРОМ «ЗБЕРІГАННЯ» ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ	64
Жорнокуй В. Г.	
ПИТАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПОСАДОВИХ ОСІБ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ТОВАРИСТВА ВНАСЛІДОК ПЕРЕВИЩЕННЯ НАДАНИХ ЇМ ПОВНОВАЖЕНЬ	68
Жорнокуй Ю. М.	
ПОРУШЕННЯ ОBOB'ЯЗКІВ ЧЛЕНІВ ОРГАНІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ТОВАРИСТВ ≠ КОРПОРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНОСТЬ: ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ	73
Заїка Ю. О.	
ВІДПОВІДАЛЬНОСТЬ ЗА ШКОДУ, ЗАПОДІЯНУ ВИКОРИСТАННЯМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	77
Замуравкіна Р. М.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНОСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ДОГОВОРУ КОМЕРЦІЙНОГО НАЙМУ (ОРЕНДИ) ЖИТЛА	81
Івченко Д. Ю.	
ВІДПОВІДАЛЬНОСТЬ ЗА САМОВІЛЬНЕ РОЗМІЩЕННЯ ТИМЧАСОВОЇ СПОРУДИ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	85
Ільченко І. П.	
ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕВИКОНАННЯ АБО НЕНАЛЕЖНЕ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЩОДО УТРИМАННЯ ОДНОГО ІЗ ПОДРУЖЖА	89

Карнаух Б. П.	
ПОНЯТТЯ ПРОТИПРАВНОСТІ І РЕКОНФІГУРАЦІЯ ДЕЛІКТУ	94
Кириченко В. В.	
ДО ПИТАННЯ «ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН ПРИ УКЛАДАННІ ДОГОВОРУ НАДАННЯ ТЕЛЕМЕДИЧНИХ ПОСЛУГ»	97
Кириченко Т. С.	
ДО ПИТАННЯ «ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В СИСТЕМІ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ В ЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ»	101
Комісарова Т. О.	
ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПУ CONTRA PROFERENTEM ЯК ПІДСТАВА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НЕДОБРОСОВІСНОГО КОНТРАГЕНТА ЗА ДОГОВОРОМ	105
Коробцова Н. В.	
ВИНА ЯК ЕЛЕМЕНТ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ В МЕДИЦИНІ	109
Корсташивець Ю. Г.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВІДШКОДУВАННЯ МАЙНОВОЇ ШКОДИ В УМОВАХ ВІЙНИ	112
Коссак В. М.	
ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ПОРУШЕННЯ УМОВ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ДОГОВОРУ В СФЕРІ ЖИТЛОВОГО БУДІВНИЦТВА	116
Кохановська О. В.	
ДО ПИТАННЯ ПРО ЗНАЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В ПРИВАТНОПРАВОВИХ ВІДНОСИНАХ	119
Кочин В. В.	
НА ШЛЯХУ ДО ПРИВАТИЗАЦІЇ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ЖИТЛОВИХ ВІДНОСИНАХ	124
Красицька Л. В.	
НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ЩОДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ СІМЕЙНИХ ПРАВ	128
Крат В. І.	
ФРАУДАТОРНІ ПРАВОЧИНИ ЯК ЗАСІБ НЕДОПУЩЕННЯ УНИКНЕННЯ ВІД ВИКОНАННЯ ОБОВ'ЯЗКІВ	132

Кулик М. М.	
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ВИГЛЯДІ КОНФІСКАЦІЇ ЗАМОРОЖЕНИХ АКТИВІВ КРАЇНИ-АГРЕСОРА РФ, ЩО РОЗМІЩЕНІ У ЦІННИХ ПАПЕРАХ (НА ПРИКЛАДІ ЦЕНТРАЛЬНИХ ДЕПОЗИТАРІЇВ ЦІННИХ ПАПЕРІВ БЕЛЬГІЇ)	136
Кухарєв О. Є.	
ЗАХОДИ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СФЕРІ СПАДКОВОГО ПРАВА	140
Лалєнков С. М.	
ЩОДО МАЙНОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БАТЬКІВ ЗА ПОРУШЕННЯ СТРОКІВ ВИПЛАТИ АЛІМЕНТІВ	144
Lassen T.	
EARLY REPAYMENT OF MORTGAGE-SECURED LOANS IN GERMANY AND OTHER EU COUNTRIES	148
Лукаєвич-Крутник І. С.	
ОСОБЛИВОСТІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ, ЩО ВИПЛИВАЮТЬ З ДОГОВОРУ ПЕРЕВЕЗЕННЯ В УМОВАХ ОНОВЛЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ	156
Майданик Р. А.	
ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У РЕЧОВОМУ ПРАВІ	160
Маліновська І. М.	
НЕДІЙСНІСТЬ РЕЄСТРАЦІЇ ТОРГОВЕЛЬНОЇ МАРКИ ТА СКАСУВАННЯ СВІДОЦТВА: СПОСІБ ЗАХИСТУ ЧИ МІРА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ?	171
Маслова-Юрєнєво К. О.	
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ГАРАНТА ПЕРЕД КРЕДИТОРОМ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ БОРЖНИКОМ.....	175
Маслюєнєво М. П.	
ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЯК ПІДСТАВА АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	180
Мица Ю. В.	
ПОЗОВ ПРО ВИПРАВЛЕННЯ РЕЄСТРУ В КОНТЕКСТІ ВЧЕННЯ ПРО ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	183

Міловська Н. В.	
ОСОБЛИВОСТІ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СТОРІН У ДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАННЯХ ЗІ СТРАХУВАННЯ	186
Мічурін Є. О.	
СУБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ШКОДУ, ЗАВДАНУ З ВИКОРИСТАННЯМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	191
Мороз І. М.	
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕПОВЕРНЕННЯ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ СТРОКУ ЗА ДОГОВОРОМ НАЙМУ (ОРЕНДИ) ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ З ЕКІПАЖЕМ	195
Мороз О. В.	
ЩОДО ВІДШКОДУВАННЯ ЗИТКІВ, ЗАВДАНИХ ПРИПИНЕННЯМ АБО ОБМЕЖЕННЯМ У ПОСТАЧАННІ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ	199
Мудрий О. А.	
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ГРОШОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА ДОГОВОРАМИ НАЙМУ (ОРЕНДИ): ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА	204
Науменко М. В.	
ДО ПИТАННЯ: «ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВЧИНЕННЯ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА»	208
Нестерова О. В.	
ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ СУДОВОГО СТЯГНЕННЯ ЗБИТКІВ, ЗАВДАНИХ НЕПРАВОМІРНОЮ ПОВЕДІНКОЮ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ РЕСПУБЛІКИ КАЗАХСТАН	213
Никифорок В. М.	
СТРАХУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АДВОКАТА	222
Отцевич Є. Ю.	
СПІВВІДНОШЕННЯ ПРОЦЕНТІВ ТА ЗБИТКІВ ЯК ЗАХОДІВ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ГРОШОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	226

Pazos R.	
THE EVOLUTION OF THE NOTION OF “PRODUCT” IN EU PRODUCT LIABILITY LAW	231
Пак О. В.	
ДО ПИТАННЯ ПРО «ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ОН-ЛАЙН ТРЕНУВАНЬ»	236
Печений О. П.	
ПРОБЛЕМАТИКА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СПАДКОВОМУ ПРАВІ	240
Піддубна В. Ф.	
ОСОБЛИВОСТІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА.....	243
Піхурець О. В.	
ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КІБЕРБУЛІНГ	248
Пленюк М. Д.	
ПЕРЕДОВІ ТЕХНОЛОГІЇ І ЦИВІЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ: ВИКЛИКИ ЧАСУ	256
Покровська А. О.	
ПРОБЛЕМАТИКА НАСТАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ШКОДУ, ЗАВДАНУ У СТАНІ КРАЙНЬОЇ НЕОБХІДНОСТІ	260
Пономаренко О. М.	
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ СІМЕЙНОГО ДОГОВОРУ	263
Попова С. О.	
ВИКОНАННЯ ЗАКОННОГО НАКАЗУ АБО РОЗПОРЯДЖЕННЯ ЯК ПІДСТАВА ДЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ВІД ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	267
Порада С. В.	
ПРОБЛЕМИ ТЛУМАЧЕННЯ СОЛІДАРНОЇ ТА СУБСИДІАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СПРАВАХ ПРО БАНКРУТСТВО	271
Примак В. Д.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА: НОВИЙ ПОШТОВХ ДЛЯ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ	275

Пучковська І. Й.	
ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ЗАБЕЗПЕЧУВАЛЬНИХ ВІДНОСИНАХ	279
Сєда С. В.	
ПРОБЛЕМАТИКА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДОНОРСТВА АНАТОМІЧНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ НАУКИ ТА ОСВІТИ: ДОСВІД США ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ	284
Спасибо-Фатєєва І. В.	
ЩОДО РІВНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	289
Стеценко М. В.	
РОЛЬ КОРПОРАТИВНИХ ДОГОВОРІВ У РЕГУЛЮВАННІ ВИХОДУ УЧАСНИКА ІЗ ТОВАРИСТВА	294
Сурженко О. А.	
ПРО НЕОБХІДНІСТЬ РОЗРОБКИ ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ	297
Таш'ян Р. І.	
ОСОБЛИВОСТІ КОМПЕНСАЦІЇ ЗАПОДІЯНОЇ ШКОДИ У СФЕРІ ТРАНСПОРТНИЙ ВІДНОСИН	301
Ульянова Г. О., Ульянов О. І.	
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	303
Федосенко Н. А.	
ЦИВІЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ У ЦИФРОВУ ЕПОХУ: ВИКЛИКИ, ПРАКТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА	307
Харитонов Є. О., Харитонova О. І.	
ІШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ – ВИКЛИК ТРАДИЦІЙНИМ КОНЦЕПЦІЯМ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	311
Ходєєва Н. В.	
ЖОРСТОКЕ ПОВОДЖЕННЯ З ДИТИНОЮ, ЯК ПІДСТАВА ПОЗБАВЛЕННЯ БАТЬКІВСЬКИХ ПРАВ: СІМЕЙНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	316

Цікало В. І.	
ВОЄННИЙ СТАН: ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЧИ ЗМЕНШЕННЯ РОЗМІРУ СТЯГНЕННЯ	321
Цюра В. В.	
ОСОБЛИВОСТІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПОВІРЕНОГО У ВІДНОСИНАХ ДОБРОВІЛЬНОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА	324
Саад Ш.	
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЧЛЕНІВ РАДИ ДИРЕКТОРІВ: ТЕНДЕНЦІЇ МАЙБУТНЬОГО.....	328
Шаповал Л. І.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВ НА ІНФОРМАЦІЮ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	333
Шпирка Р. О.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	337
Шрам Х-Й.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АКЦІОНЕРІВ ТА ДИРЕКТОРІВ КОМПАНІЇ ПЕРЕД КРЕДИТОРАМИ КОМПАНІЇ З ТОЧКИ ЗОРУ НІМЕЦЬКОГО ПРАВА	341
Якубівський І. Є.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	343
Янишен В. П.	
ОКРЕМІ ПИТАННЯ ОБОВ'ЯЗКОВОГО СТРАХУВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВЛАСНИКІВ НАЗЕМНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ	348
Яркіна Н. Є.	
ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ КОМПЕНСАЦІЇ (РАЗОВОГО ГРОШОВОГО СТЯГНЕННЯ) ЗА ПОРУШЕННЯ АВТОРСЬКИХ АБО СУМІЖНИХ ПРАВ	352
Iasechko S.	
LIABILITY FOR VIOLATION OF PATIENTS' RIGHTS DURING NEONATAL SCREENING	357

Сучасні проблеми цивільно-правової відповідальності : матеріали XXI-С91 II наук.-практ. конф., присвяч. 103-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР, ректора Харківського юридичного інституту (1962–1987 рр.) В. П. Маслова (Харків, 7 лют. 2025 р.). – Харків : ЕКУС, 2025. – 372 с.

ISBN 978-617-7934-26-3

У збірнику представлено матеріали чергової, вже 23-ї міжнародної науково-практичної конференції, проведення якої було започатковано у 2003 р. і яка присвячується в цей раз 103-й річниці з дня народження доктора юридичних наук, професора Василя Пилиповича Маслова.

Захід традиційно зібрав учених-цивілістів закладів вищої освіти, провідних наукових установ України, Іспанії, Німеччини, Казахстану й практичних працівників, які розглянули актуальні проблеми приватного права (цивільного, житлового і права інтелектуальної власності).

Видання адресоване науковим працівникам, аспірантам, викладачам закладів юридичної вищої освіти (факультетів ЗВО), а також працівникам суду, адвокатури, органів юстиції, практикуючим юристам, іншим особам, які вивчають і застосовують цивільне, житлове законодавство. Посилання на відеозапис конференції : <https://www.youtube.com/live/c6fV3kSCsA?si=NAAOySoQltUI5vt8>

УДК [347.51:347.426.6](082)

Наукове видання

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ**

**Матеріали XXIII науково-практичної конференції,
присвяченої 103-й річниці з дня народження доктора юридичних наук,
професора, член-кореспондента АН УРСР,
ректора Харківського юридичного інституту (1962–1987 рр.)
В. П. Маслова**

(Харків, 7 лютого 2025 року)

Відповідальний за випуск *І. В. Спасибо-Фатєєва*

Видається в авторській редакції

Відповідає формату друкованого видання 60×84 1/16 . Гарнітура Times.
Обл.-вид. арк. 20. Вид. № 04-03-2024.

Видавництво «ЕКУС» Україна, 61057, Харків, вул. Дарвіна, 19
Тел. (+38067) 928-2209

E-mail: ecusgroup@gmail.com

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої
продукції — серія ДК № 6841 від 11.07.2019 р.